

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Noziedzīgo nodarījumu novēršanas, atklāšanas un izmeklēšanas ziņu apmaiņas likums

I nodaļa

Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

- 1) **dalībvalsts** — Eiropas Savienības dalībvalsts, kā arī valsts, kas piemēro Šengenas *acquis* noteikumus attiecībā uz ziņu apmaiņu, lai novērstu, atklātu un izmeklētu noziedzīgos nodarījumus;
- 2) **dalībvalsts kompetentā iestāde** — institūcija, kura Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretariāta paziņojumā saistībā ar Padomes pamatlēmumu 2006/960/TI (2006.gada 18.decembris) par Eiropas Savienības dalībvalstu tiesībsardzības iestāžu informācijas un izlūkdatu apmaiņas vienkāršošanu noteikta par kompetento tiesībsardzības iestādi;
- 3) **pieprasījums** — lūgums sniegt ziņas, kuru citas dalībvalsts kompetentā iestāde ir iesniegusi saskaņā ar Padomes pamatlēmumu 2006/960/TI (2006.gada 18.decembris) par Eiropas Savienības dalībvalstu tiesībsardzības iestāžu informācijas un izlūkdatu apmaiņas vienkāršošanu vai kuru Latvijas institūcija vai amatpersona ir sagatavojusi saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes lūgumu sniegt ziņas;
- 4) **nodarījums** — Kriminālprocesa likuma 2.pielikumā iekļauts nodarījums, par kuru dalībvalstī, kas iesniegusi pieprasījumu, ir paredzēts brīvības atņemšanas sods, kura maksimālā robeža nav mazāka par trim gadiem;
- 5) **ziņas** — informācijas sistēmā, operatīvās uzskaites lietā, krimināllietā ietverta informācija vai informācija, kas ir tieši vai netieši pieejama tām institūcijām, kuru kompetencē ir noziedzīgo nodarījumu novēršana, atklāšana vai izmeklēšana;
- 6) **ziņu apstrāde** — jebkuras ar ziņām veiktās darbības, ieskaitot ziņu glabāšanu, sakārtošanu, pārveidošanu, izmantošanu, nodošanu, pārraidīšanu un izpaušanu, bloķēšanu vai dzēšanu.

2.pants. Likuma mērķis un darbības joma

(1) Likuma mērķis ir tiesībsardzības institūciju sadarbības ietvaros nodrošināt ātru ziņu apmaiņu starp Latviju un citām dalībvalstīm, lai novērstu, atklātu un izmeklētu noziedzīgos nodarījumus.

(2) Likums nosaka kārtību, kādā pieprasāmas un sniedzamas ziņas citas dalībvalsts kompetentajai iestādei.

(3) Likums neregulē starptautisko sadarbību krimināltiesiskajā jomā.

II nodaļa

Ziņu sniegšana dalībvalstij

3.pants. Ziņu sniegšanas kompetence

Ziņas var sniegt:

- 1) izmeklēšanas iestāde vai operatīvās darbības subjekts, kuram ir pieejamas iestāžu un privātpersonu rīcībā esošās ziņas;
- 2) operatīvās darbības subjekta amatpersona — ziņas, kas ir iegūtas, veicot operatīvo darbību;
- 3) procesa virzītājs — ziņas, kas ir iegūtas kriminālprocesā.

4.pants. Pieprasījuma izskatīšanas kārtība

(1) Institūcija vai amatpersona, saņemot pieprasījumu, veic vienu no šādām darbībām:

- 1) sniedz ziņas;
- 2) atsaka ziņu sniegšanu, ja pastāv šajā likumā paredzētie ziņu sniegšanas atteikuma iemesli.

(2) Institūcija vai amatpersona, kas nav kompetenta sniegt ziņas, pieprasa ziņas vai pieprasījumu pārsūta kompetentajai institūcijai vai amatpersonai, norādot atbildes nosūtīšanas vai sniegšanas termiņu.

(3) Ja institūcija vai amatpersona, kas ir kompetenta sniegt ziņas, bez prokurora vai tiesas piekrišanas nav tiesīga piekļūt prasītajām ziņām vai nav tiesīga tās sniegt, tā nekavējoties pieprasa šo ziņu apstrādi regulējošos normatīvajos aktos paredzēto prokurora vai tiesas atļauju.

(4) Sniedzot ziņas, kā arī atsakot ziņu sniegšanu, ievēro atbildes nosūtīšanas vai sniegšanas termiņus.

5.pants. Ziņu sniegšanas atteikuma iemesli

(1) Ziņu sniegšanu atsaka, ja:

- 1) tā var kaitēt Latvijas valsts suverenitātei vai drošībai;
- 2) tā var apdraudēt operatīvās darbības procesa vai kriminālprocesa mērķa sasniegšanu;
- 3) tā var apdraudēt personas dzīvību, veselību vai citas likumiskās intereses;
- 4) prokurors vai tiesa nedod normatīvajos aktos paredzēto atļauju ziņu piekļuvei vai sniegšanai;
- 5) ziņas iegūtas no citas dalībvalsts vai trešās valsts un šo ziņu tālāka nodošana atbilstoši to izmantošanas nosacījumiem nav pieļaujama;
- 6) ziņas ir acīmredzami nesamērojamas ar norādītā mērķa sasniegšanu vai nepiemērotas tai;
- 7) pieprasījumu iesniegusi institūcija, kas nav dalībvalsts kompetentā iestāde.

(2) Ja ziņu sniegšanu atsaka, pamatojoties uz šā panta pirmās daļas 5.punkta nosacījumiem, norāda valsti, kurai var būt pieejamas attiecīgās ziņas, ja tas nav pretrunā ar starptautiskās sadarbības nosacījumiem.

6.pants. Atbildes nosūtīšanas termiņi

(1) Atbildi dalībvalsts kompetentajai iestādei nosūta 14 dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas Latvijā.

(2) Ja iesniegts steidzams pieprasījums par nodarījumu un prasītās ziņas ir pieejamas informācijas sistēmā tiešsaistes režīmā, atbildi nosūta astoņu stundu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas Latvijā.

(3) Ja prasītās ziņas par nodarījumu ir pieejamas informācijas sistēmā tiešsaistes režīmā, atbildi nosūta septiņu dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas Latvijā.

7.pants. Atbildes sniegšanas atlikšana

(1) Ja ziņas nav iespējams sniegt paredzētajā termiņā vai ziņu sniegšana šādā termiņā ir būtiski apgrūtināta, vai arī šādā termiņā nav iespējams gūt pārlicību par ziņu sniegšanas pieļaujamību, institūcija vai amatpersona, kura ir kompetenta sniegt ziņas, var atlikt atbildes sniegšanu:

1) uz šā likuma 6.panta otrajā daļā minēto pieprasījumu — ne ilgāk par trim dienām;

2) uz šā likuma 6.panta pirmajā vai trešajā daļā minēto pieprasījumu — ne ilgāk par 10 dienām.

(2) Par atbildes sniegšanas atlikšanu, atlikšanas iemesliem un iespējamo atbildes sniegšanas termiņu nekavējoties (bet ne vēlāk kā šā likuma 6.pantā minētajos termiņos) informē dalībvalsts kompetento iestādi.

8.pants. Atbildes nosūtīšanas kārtība

(1) Ziņas, informāciju par atbildes sniegšanas atlikšanu, atlikšanas iemesliem un iespējamo atbildes sniegšanas termiņu, kā arī informāciju par ziņu sniegšanas atteikuma iemesliem nosūta, aizpildot veidlapu, kuras saturu un formu nosaka Ministru kabinets.

(2) Atbildi uz pieprasījumu parasti nosūta dalībvalsts kompetentajai iestādei tādā pašā veidā, kādā saņemts pieprasījums.

(3) Atbildi var nosūtīt arī ar Valsts policijas vai citas kompetentās iestādes starpniecību, ja attiecīgās atbildes pārsūtīšana ir tās kompetencē. Šādā gadījumā par atbildes nosūtīšanu informē institūciju vai amatpersonu, kura saņēmusi pieprasījumu no citas dalībvalsts.

(4) Atbildi nosūta valsts valodā vai citas dalībvalsts valsts valodā, kuru parasti izmanto tiesībaizsardzības institūciju sadarbībā.

(5) Ja atbilde satur valsts noslēpuma objektu vai ierobežotas pieejamības informāciju, to nosūta, ievērojot informācijas aizsardzību regulējošu normatīvo aktu prasības.

9.pants. Ziņu sniegšana pēc savas iniciatīvas (spontāna ziņu sniegšana)

(1) Šā likuma 3.panta 2. un 3.punktā norādītā amatpersona sniedz ziņas citai dalībvalstij, ja pieprasījums no tās nav saņemts, bet ir pamats uzskatīt, ka šādas ziņas dalībvalsts iestādei, kuras kompetencē ir noziedzīgo nodarījumu novēršana, atklāšana vai izmeklēšana, var palīdzēt novērst, atklāt vai izmeklēt nodarījumu un ja nepastāv šā likuma 5.panta pirmās daļas 1., 2., 3. vai 5.punktā minētie ziņu sniegšanas atteikuma iemesli.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētās ziņas sniedz, nosūtot veidlapu, kuras saturu un formu nosaka Ministru kabinets, un ievērojot šā likuma 8.panta trešajā, ceturtajā un piektajā daļā minētos informācijas nosūtīšanas nosacījumus.

10.pants. Norāde par ziņu izmantošanu

(1) Sniedzot ziņas, norāda vienu vai vairākus pieļaujamus ziņu izmantošanas mērķus:

1) noziedzīgo nodarījumu novēršana, atklāšana un izmeklēšana vai būtiska sabiedriskās drošības apdraudējuma tūlītēja novēršana;

2) noziedzīgo nodarījumu pierādīšana.

(2) Institūcija vai amatpersona, kas lemj par ziņu sniegšanu, var norādīt arī citus sniegto ziņu apstrādi regulējošos normatīvajos aktos paredzētos ziņu izmantošanas ierobežojumus.

(3) Šā panta pirmās daļas 2.punktā minēto ziņu izmantošanas mērķi norāda tikai tad, ja ziņas ir iegūtas no:

1) Iedzīvotāju reģistra;

2) Sodreģistra;

3) transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistra — par transportlīdzekļa reģistrācijas datiem un transportlīdzekļa vadītāja apliecību;

4) traktortehnikas un tās vadītāju informatīvās sistēmas — par transportlīdzekļa reģistrācijas datiem un transportlīdzekļa vadītāja apliecību.

11.pants. Lūgums informēt par procesa pabeigšanas rezultātiem un ziņu apstrādi

(1) Ja institūcijai vai amatpersonai, kas sniedz ziņas, ir pamats uzskatīt, ka dalībvalsts veiktā procesa iznākums var veicināt cita noziedzīga nodarījuma novēršanu, atklāšanu vai izmeklēšanu, tā savukārt var lūgt informāciju par attiecīgā procesa pabeigšanas rezultātiem.

(2) Institūcija vai amatpersona, kas sniedz ziņas, pieprasa, lai attiecīgā dalībvalsts informē par ziņu apstrādi pēc to sniegšanas, ja tas noteikts ziņu apstrādi regulējošos normatīvajos aktos.

III nodaļa

Ziņu pieprasīšana no citas dalībvalsts

12.pants. Pamats lūgt dalībvalsti sniegt ziņas

Ja ir pamats uzskatīt, ka citas dalībvalsts rīcībā ir ziņas, kas var palīdzēt novērst, atklāt vai izmeklēt noziedzīgu nodarījumu, un bez šādu ziņu iegūšanas nav iespējams nodrošināt šo uzdevumu izpildi vai to izpilde ir būtiski apgrūtināta, šā likuma 3.panta 2. un 3.punktā minētā amatpersona var lūgt ziņu sniegšanu.

13.pants. Lūgums sniegt ziņas

(1) Citai dalībvalstij adresētu lūgumu sniegt ziņas sagatavo, aizpildot veidlapu, kuras saturu un formu nosaka Ministru kabinets.

(2) Lūdzot ziņas par nodarījumu sniegt steidzami, lūgumā norāda steidzamības pamatojumu.

14.pants. Lūguma nosūtīšana

(1) Lūgumu sniegt ziņas citas dalībvalsts kompetentajai iestādei nosūta ar Valsts policijas vai citas kompetentās iestādes starpniecību.

(2) Ja lūgums sniegt ziņas satur valsts noslēpuma objektu vai ierobežotas pieejamības informāciju, to nosūta, ievērojot informācijas aizsardzību regulējošu normatīvo aktu prasības.

IV nodaļa

Ziņu apstrāde un dalībvalsts informēšana par procesa pabeigšanas rezultātiem

15.pants. Dalībvalsts sniegto ziņu izmantošana

(1) Ir pieļaujama pieprasīto ziņu izmantošana tikai tiem mērķiem, kādiem dalībvalsts šīs ziņas sniegusi, vai būtiska valsts drošības apdraudējuma tūlītējai novēršanai. Dalībvalsts sniegto ziņu izmantošana citam mērķim ir pieļaujama tikai ar ziņas sniegušās dalībvalsts piekrišanu.

(2) Institūcijas un amatpersonas, kurām ir kļuvis zināmas dalībvalsts sniegtās ziņas, apstrādā šīs ziņas, ievērojot uz tām attiecināmos, kā arī dalībvalsts norādītos ierobežojumus.

(3) Dalībvalsts sniegto ziņu iekļaušana informācijas sistēmā ir pieļaujama, ja dalībvalsts izteikusi attiecīgu piekrišanu. Ja dalībvalsts sniegtās ziņas ir iekļautas informācijas sistēmā, tās dzēšamas informācijas sistēmā noteiktā datu glabāšanas termiņa beigās vai dalībvalsts norādītā termiņa beigās, ja tas ir īsāks par informācijas sistēmā noteikto datu glabāšanas termiņu.

16.pants. Informācijas sniegšana dalībvalstij par procesa pabeigšanas rezultātiem un ziņu apstrādi

(1) Ja dalībvalsts, kas sniegusi ziņas, ir izteikusi lūgumu saņemt informāciju par tā procesa iznākumu, kura sakarā ziņas sniegtas, institūcija vai amatpersona, kas pieprasījusi ziņas, sniedz informāciju par attiecīgā procesa pabeigšanas rezultātiem.

(2) Ja dalībvalsts, kas sniegusi ziņas, ir izteikusi lūgumu saņemt informāciju par ziņu apstrādi pēc to sniegšanas, institūcija vai amatpersona, kas pieprasījusi ziņas, šādu informāciju sniedz.

Likums Saeimā pieņemts 2009.gada 12.martā.

Valsts prezidents V.Zatlers

Rīgā 2009.gada 1.aprīlī